

God vilje er ikke nok

16.02 - 2023

Bodil J. Houg

Hvem er ombudet?

Hva er et ombud?

- Taler barn og unges sak
- Gir råd og veiledning på alle nivåer
- Skal fange opp avvik gjennom å arbeide tett på systemene, og melder bekymring ved behov

Viken

- 8 ansatte
- Alle rettigheter i barnehage, grunnskole og videregående opplæring
- Rapporterer til Fylkestinget i Viken

«Han er livredd, de truer ham på livet både på tittok og snap, og at han skal tas i kantina nå eller senere - han nekter å gå dit»

Mor til gutt 17- okt 2022

«Jeg hører nesten ikke skjellsordene lenger - men det hadde vært fint om noen voksne sa fra»

Jente 12. - juni - 2021

«G blir slått hver dag av medelev i taxi på vei til skolen - får beskjed om at det blir nok bedre når de begynner å snakke seg til hverandre»

Far til gutt 11. des. 2022

«Først syntes jeg det var litt fint å være på lista - for da så de meg på en måte.. Men jeg så jo hva det gjorde med de andre der, og da gikk jeg jo og var med dem. Jeg var neste de

og vet jeg bråka mye, og det var ikke helt grei med det men læreren var med meg - det var vondt. Læreren lar de populære bli showet og gir «ulvene mat» alt for mye»

«Det er ingen som snakker til meg i pausene. Og de klager de på meg at jeg sitter på telefon»

Lærling 19. - feb

«Det ble en tøff helg. Hun satt hjemme, og har sett alt alle har vært med på på sosiale medier som hun ikke ble invitert til»

2022

Gutt 16 - okt. 2022

Mor til jente 15. - oktober - 2022

Oppgave 6

Sofie løper på en tredemølle. Etter 3 minutter står det i displayet at hun har

- brukt 32 kilokalorier (kcal) energi
- løpt 0,38 km

Sofie gjør seg noen tanker mens hun løper:

I Cooper-testen løper man i 12 minutter. Jeg har løpt 380 m på 3 minutter.

Hvor mange kilokalorier bruker jeg per kilometer jeg løper?

Hvor mange kilokalorier bruker jeg dersom jeg løper i 1 time?

Jeg vil øke farten. Jeg har hørt at jenter må løpe minst 2200 m på 12 minutter for å få en god karakter på Cooper-testen. Hvilken fart må jeg velge?

Etter løpingen spiser Sofie en melkesjokolade som veier 60 g. På etiketten står det at 100 g sjokolade inneholder 550 kcal. Sofie spør seg selv:

Er det flere kalorier i sjokoladen enn jeg brukte da jeg løp på tredemøllen?

Gjør beregninger og vurderinger og lag en oversikt som gir Sofie mest mulig informasjon om sammenhengene hun er opptatt av.

[MjY3NzNa/details](https://classroom.google.com/w/MTY3NzNa/details)

et terrorangrep
ledag hadde vært

Norsk: Ha med egen lesebok

Tysk: Sjå oppgave 2 b og c, s. 10

Español: <https://classroom.google.com/w/MTYxMzg5MzMzNDla/tc/MjA3ODYzNTU1MzNa>

Fransk: I timen på torsdag vises det film. Du kan velge om du ser på filmen eller om du gjør innleveringsleksa. Siste frist for innlevering er på fredag. Innleveringsleksi - får du ikke åpnet lenken gå inn på classroom:

<https://classroom.google.com/w/MTYwOTc3MTE1Nzda/tc/MjM4NzUzMzQ3NzRa>

es setningene. Skriv ja eller nei.

gul og blå

En dame kan være bestemor.

Ja

En mann kan være oldemor.

Nei

En jente kan være onkel.

Nei

En gutt kan være storesøster.

Nei

En mann kan være lillebror.

En jente kan være bestemor.

"Bli nydag" med SFO. Vi ordner hår, lakkerer negler og annet morsomt. Det blir noe for gutta også.

Ombudspodden

OMBUDET FOR BARN OG UNGE I VIKEN

En god barndom varer livet ut. Barn og unge trenger å kjenne at de hører til og at de kan være seg selv i miljøet de er i. Dessverre opplever ikke alle det.

Vi i ombudet for barn og unge i Viken jobber for en god barndom for alle. Hver dag hører vi om ulike utfordringer og vi gir råd om hva som kan hjelpe.

Ombudspodden er for deg som har, jobber med, eller som på en eller annen måte engasjerer deg for barn og ungdom. Her får du lære mer om barn og unges hverdag; i barnehage, skole, læreplass og på fritiden. Vi byr på noen tips på veien - kanskje blir du litt klokere.

Hosted on Acast. See acast.com/privacy for more information.

Antall episoder: **2**

Siste episode: **2022-10-25**

Barn & Familj

Stat og kommune

Hvor kan du lytte?

OMBUDS-
podden

JOSTEIN SØRENSEN FISKE FOR NORVÅK

Fiskepudding

DIREKTE FRA NAMDALSKYSTEN

OVNSBA

PR. 100 GRAM	KCAL	FETT	down meter fett	KARB. HYDRI	PROTEIN	SALT	KJØLEVARE	VEKT	SISTE FO
	140	7,9	1,7	7,4	10,5	1,3	-1/+4	800 g	04.

INGREDIENSER: Rensket fisk (0,2%) helmelk, smør, potetmel, tapiokastivelse, 100% mat mulling, salt, krydder, naturlig arom, Galjeris.
 Produktet behøver kun vann.

Relasjonelt mot

Typiske situasjoner:

- Etter en hverdagsuenighet/småkrangel/uheldig bemerkning
- Når noen du kjenner opplever sterk sorg
- Når du skal ta initiativ til forsoning
- Når du skal konfrontere sterke personer med "sannheten"
- Når du skal møte mennesker du føler antipati mot

Når du merker motstand i deg mot andre

Når du kvir deg til å ta kontakt/møte andre

Når du vet at øyekontakt er eneste vei ut

Spurkland

Voksenkultur = Barnekultur

Når er vi gode kollegaer?

”Enhver lærer skal bestrebe sig for et godt kollegialt samarbeide med sine kolleger og skal avholde sig fra enhver innblanding i andres gjerning.”

Skoleplan for Lillestrøm Folkeskoler, Lillestrøm Skolestyre 1930

Hvordan snakker vi om barn?

Hvordan merker dere at en voksen ikke liker en elev?

Gruppeintervju elever

Behandler eleven urettferdig

Hører det på stemmen, ser det på blikket eller kroppen

Gir ikke trøst, gir ikke ros

Er sur på eleven uansett om hun/han ikke har gjort noe galt

Går ikke bort og hjelper eleven

Ser oppgitt ut

Kjefter, er sint

For å lede andre, må jeg kunne lede meg selv

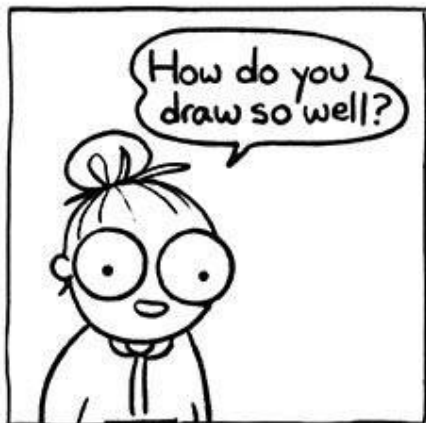
- Kunnskap om hva som gjør meg irritert, redd, sint, fortvilet, glad, oppmuntret osv.
- Hva trigger meg?
- Kunnskap om egen tenkning når noe skjer, negative og positive spiraler
- Strategier for å regulere eget humør og egne tanker
- Strategier for søke støtte hos kollegaer

Ikke alle er født som leder....

(Vi må øve....)

© Sarah Andersen

Relasjonsfremmende strategier (Drugli)

- Vis personlig interesse for barnet
- Samle informasjon om, interesser ol. for samtaler med eleven
- Humor/latter og glede er bra for atmosfære, sjel og hjerne
- Regulere egne følelser
- Respektfull, høflig og vennlig væremåte
- Sensitivitet, fange opp følelser
- Blikk-kontakt
- Raus, men anerkjennende kommentarer og bekreftelse
- Fysisk nær ved hjelp/kontakt
- Bruk av navn ved positiv kontakt

Fellesskapsorientert mobbeteori

- Fokuset flyttes fra individ, aggresjon og intensjonelle gjentatte handlinger til kontekst og sosiale prosesser
- Organiseringen av lærings situasjonene spiller en avgjørende rolle som både tiltak og kontekst: **fellesskapende didaktikk** et viktig begrep

Å pakke ut skolens strukturer er med på å synliggjøre verdier og holdninger

Sånn gjør vi det og sånn ønsker vi å ha det her

Oppstart	Overganger	Avslutning	Situasjoner med løsere struktur	Det fysiske miljøet
Beskjeder, visuell støtte	Spisesituasjonen	Påminnelser av bøker og utstyr	Garderoben	Hvordan og hvorfor har vi innredet rommet
Dagen i dag	Før friminutt	Gir ryddetid	Mat og Helse Tur Samlinger	Å lære sammen Læringsstøtte på vegger
Motiverende startoppgaver	Mellom aktiviteter sikrer vi trygghet	Oppsummere	Overgang til AKS	Hvor ting har sin plass

*Betydningsfull plass
i fellesskapet
mulighet til medvirkning*

Skolen er den profesjonelle aktøren og tar handlingsrommet

«Her i 5a har vi voksne sett og registrert at det har blitt et litt tøffere språkbruk det siste. Vi lærerne bestemte oss umiddelbart for å hjelpe elevene slik at dette snur. Vi har derfor satt inn noen konkrete tiltak.»

Noen tiltak/strategier fra skolens side

Hva er den fineste gaven du har fått?

«Mobbing er handlinger av barn og/eller voksne som hindrer opplevelsen av å høre til, **å være en betydningsfull person i fellesskapet** og ha muligheten til medvirkning”

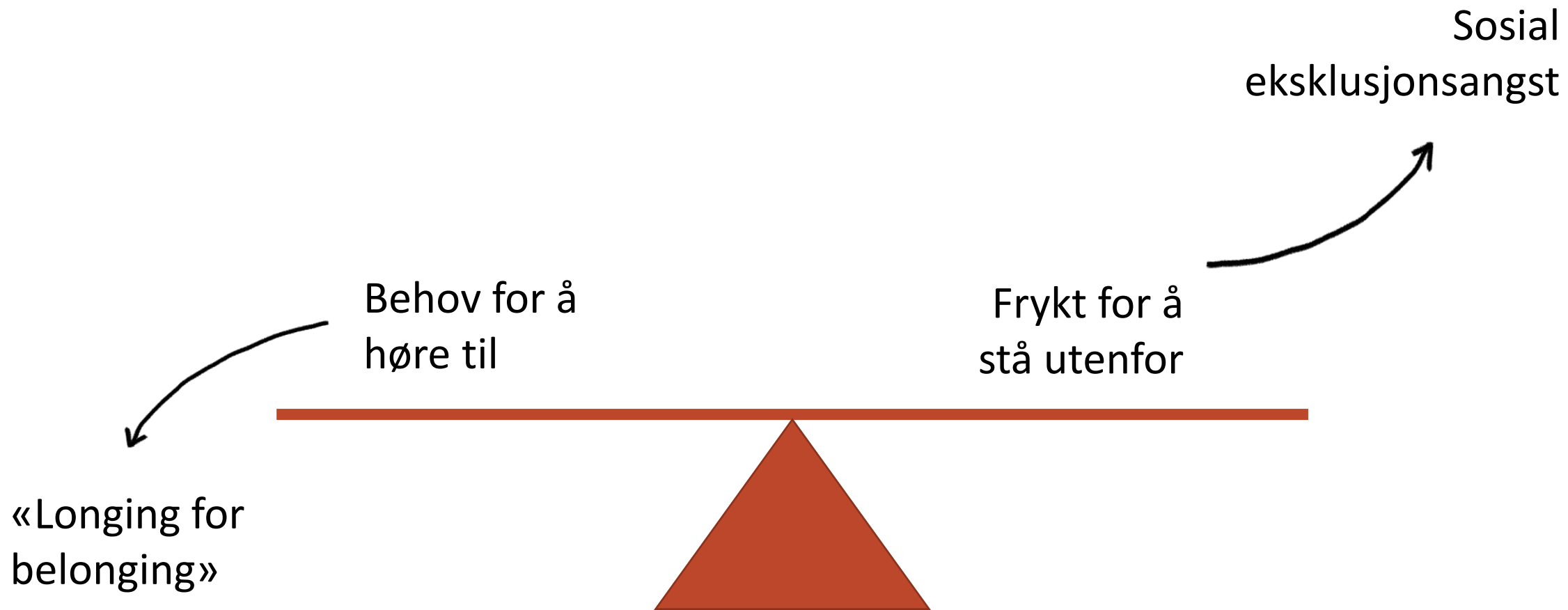
(Lund m. fl, 2015)

Moralsk disengasjement

Moralsk disengasjement kan bli et trekk ved det sosiale miljøet dersom det preger den relasjonelle praksis tilstrekkelig

Johannes Finne, Læringsmiljøsentret UiS

Re-aktiv aggresjon

- Lar seg lett provosere
- Lav frustrasjonserskel
- Overtolker – ofte på en fiendtlig måte
- Grensesetting tolkes negativt
- Blir ofte avvist fra jevnaldrende

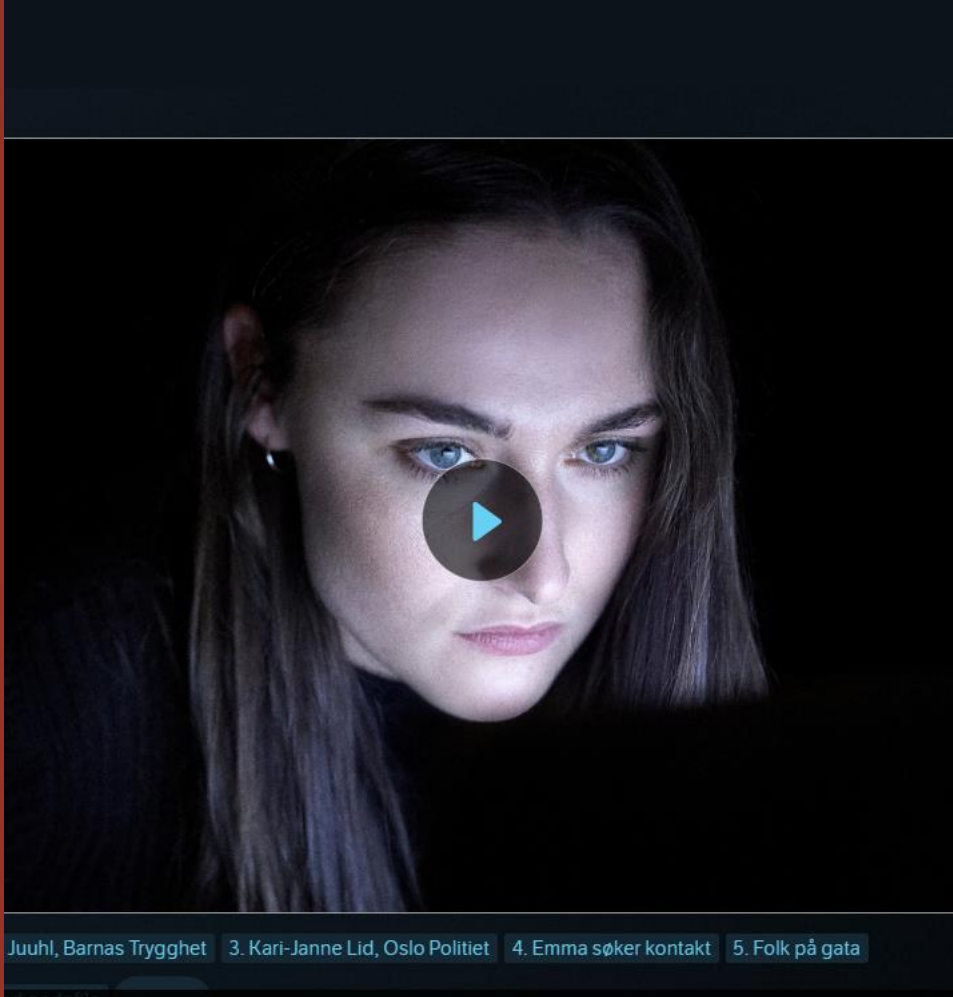
Pro aktiv aggressjon

- Er ikke så synlig (Ikke – handlinger)
- Status
- Godt likt av voksne
- *“hvis ikke du er med meg så er du mot meg»*
- Digital valuta
- Skam

Sosial klatring

- Eksklusjonsangst
- Foraktproduksjon
- Dominerende fortellinger
- Utbredt bruk at uekte skjellsord

(Dorthe Søndergaard)

3 bortforklaringer (kognitiv restrukturering)

- moralsk rettferdiggjøring
- eufemistisk benevning (forskjønning)
- fordelaktig sammenligning (med noe som er verre)

Hvilke kognitive forvrengninger brukes her?

- <https://tv.nrk.no/serie/innafor/2017/MDDP12100217/avspiller> Kap 8 (25:00 – 28:00),

- Det som skaper modellkraft – jevnaldrende som kan gå foran som læreren kan forsterke
- Gjør en det på kløktig måte så kan det lage et eksempel
- Løfter noen som har en legitimitet – så har en endring i sosialt system

- Barn som er sammen med voksne blir ikke sosialt kompetente - men veslevoksne –
- Mikromekansimer for makt - hvordan avdekke dem?

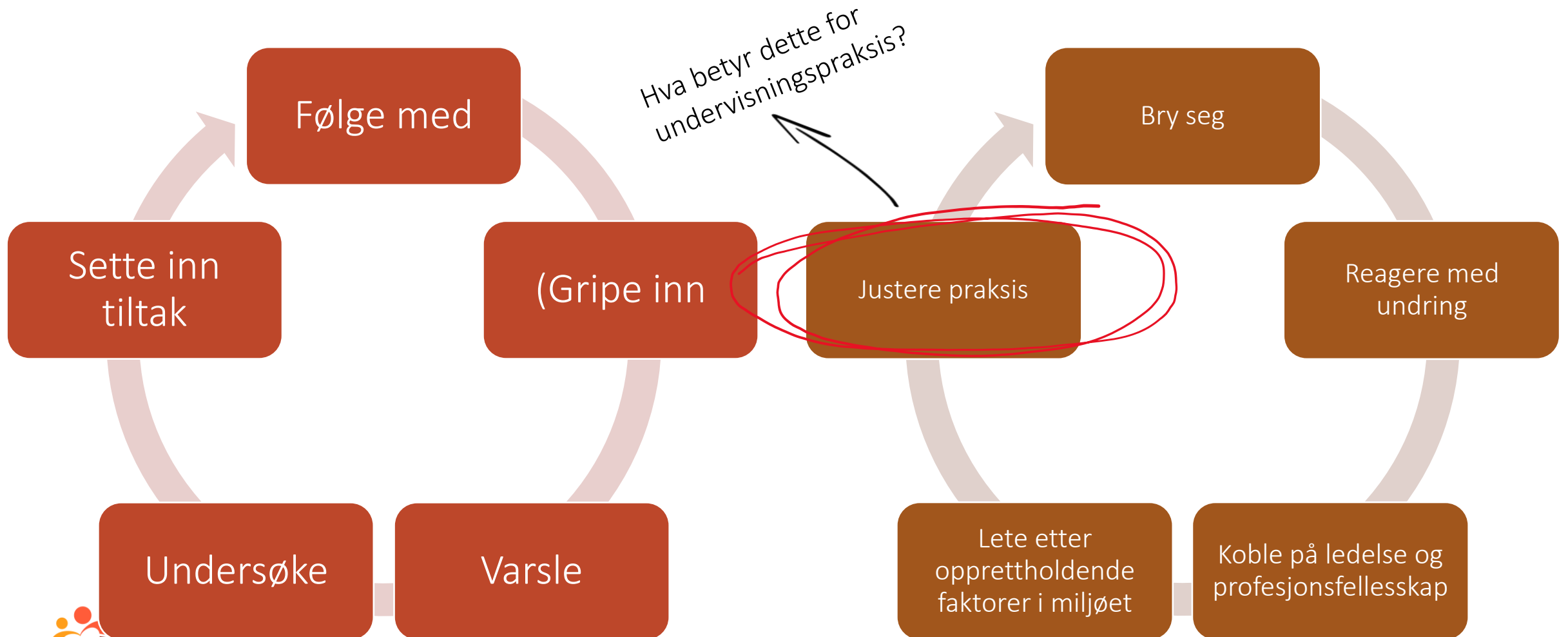
Hva skaper status?

(Jennifer Gore)

Pedagogiske synonymer til delpliktene i §9a-4

Undersøkelse (UDIRs side)

- Undersøkelsene skal skje «snarest» eller «straks»
- Skolen skal gjøre «nødvendige» undersøkelser

Intervju

Formål:

- Fakta
- Bakgrunnen for opplevelsen
- Opprettholdende faktorer – hva påvirker?

Observasjon

- Systematisk
- Ulike personer
- Tidsperioder
- Ulike områder og situasjoner

Hva ser vi:

U starter for sent
Ikke «nødvendige» undersøkelser

Lite repertoar på metoder (mye samtaler)

Kartlegger ikke relasjoner mellom elev/elev/ansatt godt nok

Systematikk, sammenstilling og analyse mangler

ÊN forklaringsmodell

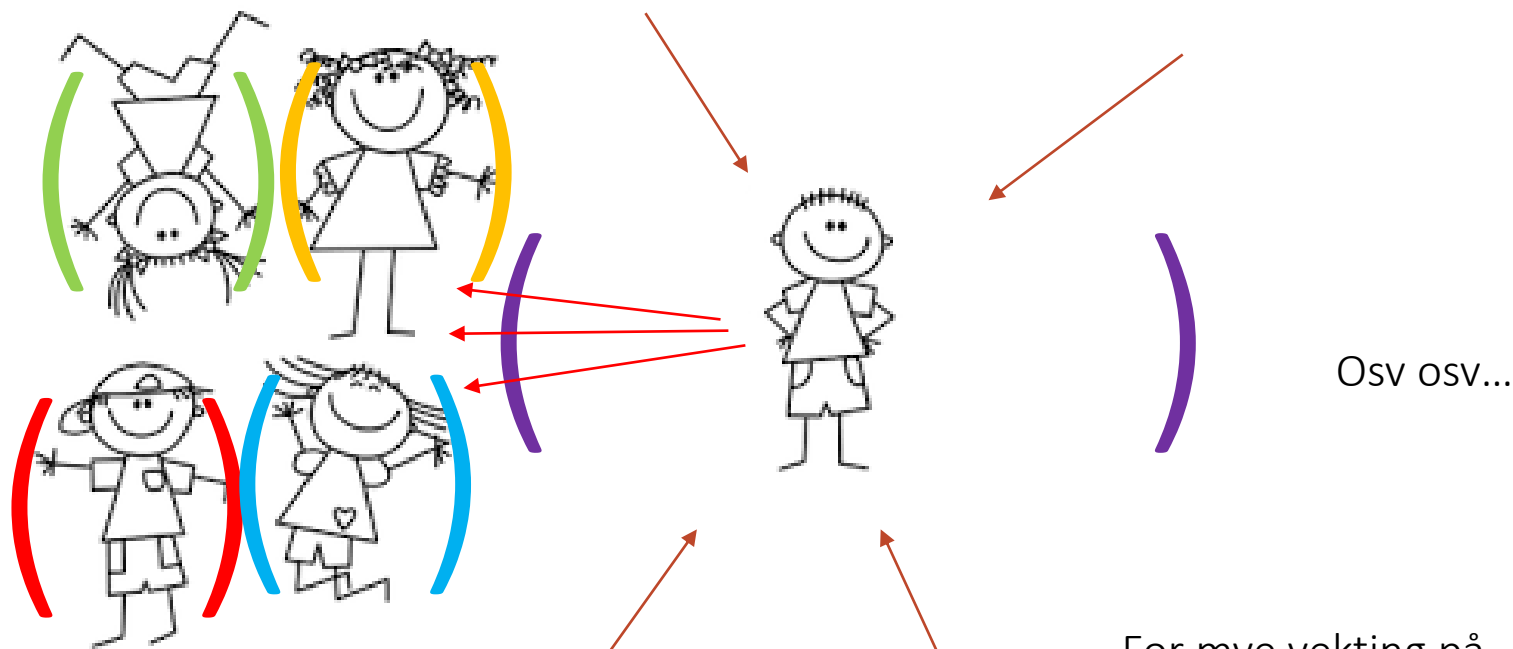
- Sammenheng

Mangelfulle rutiner for trygge voksne i «høyrisiko»-soner (frilek, friminutt, overganger, garderober, turer, vikarer, faglærere)

Ikke omforent tro på at alle barn kan lykkes og oppnå sitt fulle potensial med voksnes hjelp og støtte

Ulik forståelse av hva barne-/elevsamtalen skal oppnå og inneholde

Uforutsigbarhet i hvordan voksne forstår, håndterer og forebygger uheldige samspillsmønstre

Mangelfullt samarbeid og utfordrende arbeidsmiljø blant de ansatte

Lite systematikk i relasjonsarbeidet

Straff- og belønningssystem som atferdsregulerende tiltak (og ulik praksis av dette)

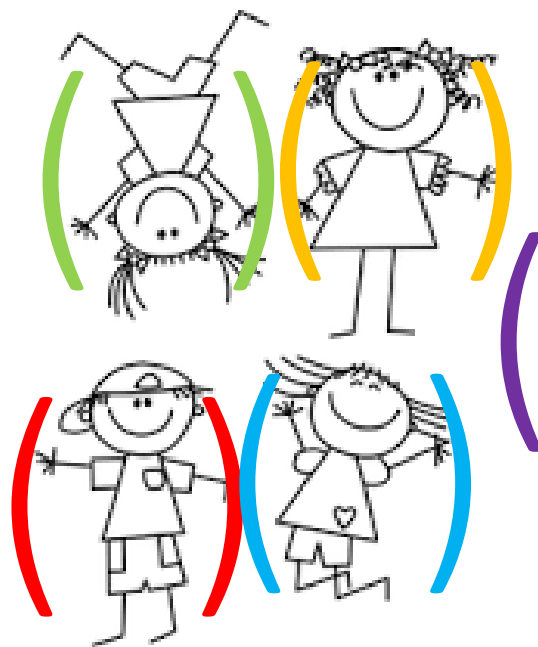
For mye vektning på «inkludering» og for lite på *tilhørighet* gjennom kjernevirksomheten – lek, samspill og læring

Mangelfulle rutiner for trygge voksne i «høyrisiko»-soner (frilek, friminutt, overganger, garderober, turer, vikarer, faglærere)

Ikke omforent tro på at alle barn kan lykkes og oppnå sitt fulle potensial med voksnes hjelp og støtte

Ulik forståelse av hva barne-/elevsamtalen skal oppnå og inneholde

Uforutsigbarhet i hvordan voksne forstår, håndterer og forebygger uheldige samspillsmønstre

Hva ligger rundt parantesen?

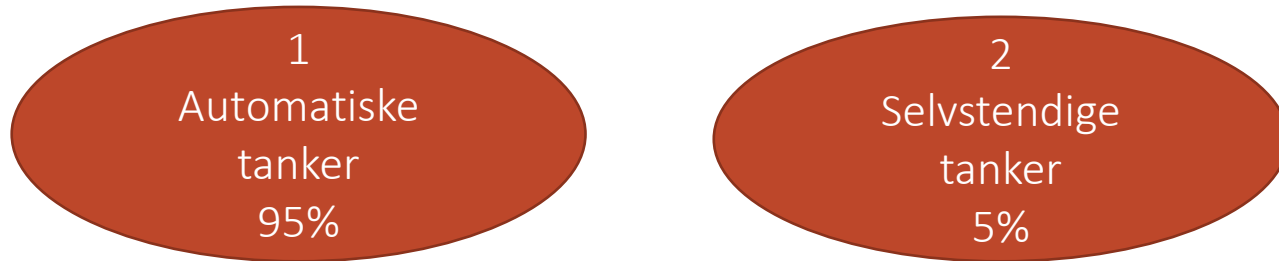
Mangelfullt samarbeid og utfordrende arbeidsmiljø blant de ansatte

Straff- og belønningssystem som atferdsregulerende tiltak (og ulik praksis av dette)

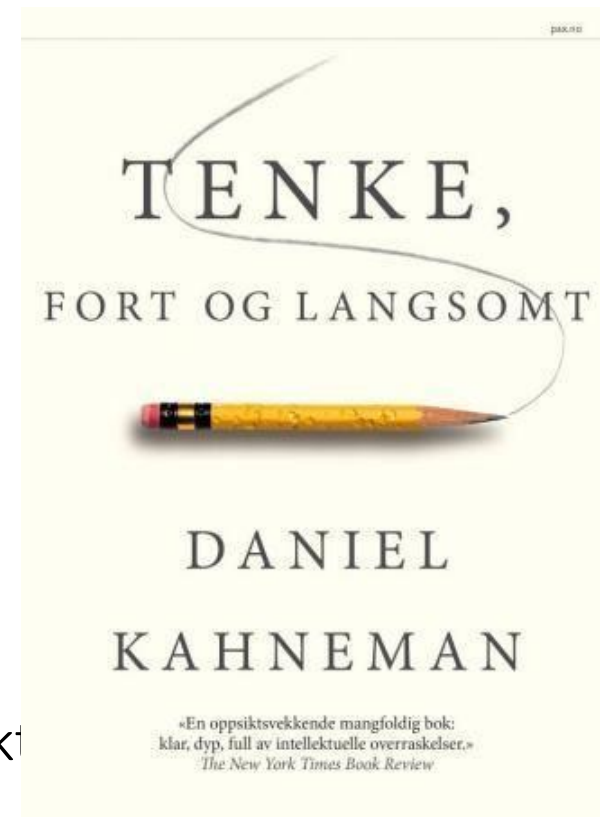
For mye vektning på «inkludering» og for lite på *tilhørighet* gjennom kjernevirksomheten – lek, samspill og læring

Kognitive begrensninger hos mennesker:

- **Premiss en:** Hjernen tenker på to måter:

- **Premiss to:** at vi stort sett går til det automatiske for tolkning – for vi ser akt
mening og sammenheng –
- Hvis vi blir i de automatiske tankene – skjer det lite endring –
- For å kunne gå fra 1 til 2 MÅ en ha kompetanse om at det er sånn.

Observasjon – persepsjon

10 – 15 minutter 7 ganger i løpet av en uke – da bør det nærme seg metning....

• Forarbeid

- Hva ønsker vi å finne ut
- Hvem skal observeres
- Hva skal man fokusere på i samhandlingen
- Hva slags type observasjon egner seg best
- Hvem skal gjøre det
- Når skal det foretas
- Hvor lang tid skal du bruke
- Hvordan skal observasjonens nedtegnes
- Når og av hvem skal det analyseres
- Hvordan skal vi nyttiggjøre oss av observasjonen – leder den til tiltak

Observasjon

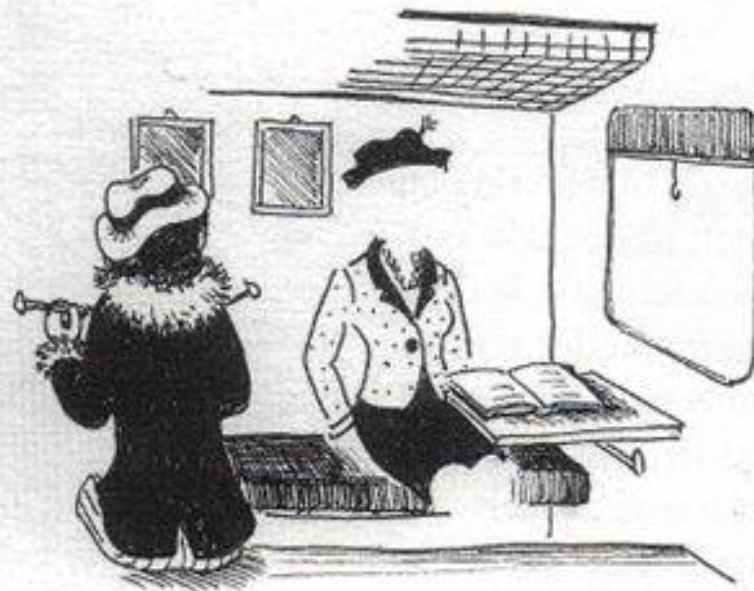

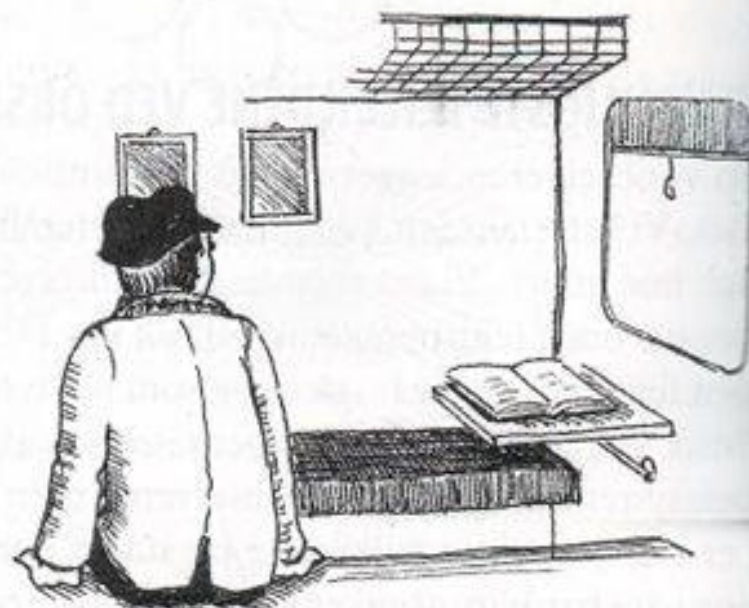
Frk. A. som herr S ser henne

Frk. A. som lille Svend ser henne

Frk. A. som frk. B ser henne

*Frk. A. som herr P på vei til
tankelegen ser henne*

er

ig

Samspill

- verbale og nonverbale uttrykk, kombinasjoner av disse og handlinger
- Kroppslige bevegelser
- Kroppslige forflytninger
- Kroppslig plassering
- Uttrykk i øyne og ansikt
- Øyekontakt
- Ord – lyder – tonefall
- Krenkende handlinger

(Tove Flack)

Samspillsobservasjon voksne/barn/ungdom

1. Ansiktsuttrykk (åpen tilgjengelig og imøtekommende) *Hei, Glad i deg... har du det bra?*
2. Stemme (beroligende, vennlig og synkron) mor og spebarn toner seg inn i samme rytme -også eldre barn og voksne
3. Kroppskontakt (nærhet og avstand)
4. Utrykk for hengivenhet (Positivt og følelsesmessig engasjert)
5. Turtaking
6. Kontroll (struktur)
7. Valg av aktivitet

-Man må akseptere hverandre.

-Bra. Noe mer?

«Ibland måste man göra saker man inte vågar, annars är man ingen människa utan bara en liten lort».

- Astrid Lindgren